

Borze v preteklem tednu

2. september – 6. september 2024, leto XVI, št. 37

NLB Skladi, d.o.o.

Jure Štimac

Upravitelj premoženja

September za zdaj upravičuje sloves najslabšega meseca za delnice

Delniški trgi so v preteklem tednu zabeležili najstrmejši padec v zadnjem letu in pol, saj vlagatelje vse bolj skrbi upadanje rasti ameriškega zaposlovanja in potencialno predolgo zaostrovanje denarne politike ameriške centralne banke z namenom omejevanja inflacije.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (30. 8. 2024 – 6. 9. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 6. 9. 2024)
Svet - MSCI World	-4,10%	+12,43%
ZDA - S&P 500	-4,45%	+14,35%
Evropa - DJ STOXX 600	-3,51%	+8,78%
Japonska - Topix	-1,95%	+9,71%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-2,47%	+7,27%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

September zgodovinsko velja za najmanj donosen mesec za delnice. Čeprav je na začetku meseca verjetno še prezgodaj napovedovati, kakšen bo zaključek, so ameriški delniški trgi v preteklem tednu zabeležili najslabši teden po marcu 2023. Osrednji delniški indeks S&P 500 je v lokalni valuti izgubil 4,25 % vrednosti, umik vlagateljev iz tehnoloških delnic pa je povzročil, da je vrednost tehnološkega indeksa Nasdaq upadla za skoraj 6 %. Nič kaj bolje je niso odnesle delnice iz drugih regij, saj je vrednost indeksa evropskih delnic, STOXX Europe 600, upadla za 3,52 %, indeks MSCI ACWI, ki meri uspešnost gibanja tečajev svetovnih delnic, pa je teden končal 3,73 % nižje.

Ameriški finančni trgi so bili najbolj na udaru v petek po objavi poročila o ameriškem zaposlovanju, ki je bilo slabše od napovedi, kar je okrepilo stave na znižanje obrestne mere v tem mesecu. Zaposlovanje v ZDA se je avgusta sicer pospešilo glede na prejšnji mesec, a je bilo kljub temu občutno nižje od napovedi. Število novih delovnih mest se je povečalo za 142.000 oziroma za 23.000 manj od napovedi udeležencev na finančnih trgih. Stopnja brezposelnosti je upadla na 4,2 %, kar je bilo prvo znižanje v zadnjih petih mesecih. Član odbora ameriške centralne banke (Fed) Christopher Waller je dejal, da je zdaj čas za ukrepanje in da je pomembno, da Fed začne zniževati obrestne mere že ta mesec, predvsem zaradi naraščajočih tveganj na trgu dela. Vlagatelji pričakujejo v septembru znižanje obrestne mere za vsaj 25 bazičnih točk, se pa število vlagateljev naklonjenih večjemu znižanju za 50 bazičnih točk povečuje. Odbor Feda bo o spremembi referenčne obrestne mere razpravjal v naslednjem tednu.

Med posameznimi panogami so bili najbolj na udaru proizvajalci polprevodnikov, saj so vlagatelji vse bolj previdni pri naložbah v podjetja, povezana z umetno inteligenco. V središču pozornosti je bil velikan na področju polprevodnikov, Nvidia. Ameriško pravosodno ministrstvo je v začetku tedna izdalo sodni poziv družbi pri sumu zlorabe monopolnega položaja. Skupina je obtožena oteževanja prehoda strank na druge ponudnike in pritiska na kupce, da uporabljajo zgolj njihove čipe. Dodaten prodajni pritisk pa je ob objavi rezultatov poslovanja sprožil Broadcom. Čeprav so rezultati družbe izpolnili pričakovanja, je vlagatelje razočarala napoved prihodkov za naslednje četrtletje, kljub rastočemu povpraševanju po njihovih podatkovnih centrih. Cena delnice je v preteklem tednu padla za več kot 15 %. Tudi delnici proizvajalca električnih vozil Tesla v preteklem tednu ni bilo prizaneseno. Cena delnice je teden zaključila v rdečih številkah, pri čemer je bil za vlagatelje še posebej boleč petek, ko je cena delnice upadla za več kot 8 %. Dodatno razočaranje so prinesli podatki o prodaji novih vozil v ZDA, ki je avgusta dosegla 15,1 milijona, kar je bilo manj od pričakovanj.

S slabo prodajo vozil pa se zaradi težkega gospodarskega okolja sooča tudi evropski proizvajalec avtomobilov Volkswagen, ki je pripravil načrte za zaprtje svojih tovarn v Nemčiji. Vrednost delnice se je v preteklem tednu znižala za več kot 5%, tržna kapitalizacija družbe pa je upadla na najnižjo raven po letu 2011. Gospodarstvo v evroobmočju še vedno trpi zaradi šibkega povpraševanja, tako doma kot na Kitajskem. Kitajska vlada še ni uvedla bistvenih stimulativnih ukrepov, kazalniki poslovne aktivnosti na Kitajskem pa kažejo, da povpraševanje po tamkajšnjih industrijskih izdelkih še naprej upada. Kitajska za Volkswagen predstavlja največji trg, vendar njegova prodaja električnih vozil precej zaostaja za konkurenco. Cenejši kitajski električni avtomobili prodirajo tudi na evropski trg, kar predstavlja še dodaten pritisk za evropskega velikan avtomobilske industrije. Zaradi počasnega okrevanja kupne moči kitajskega potrošnika pa trpi tudi evropska industrija luksuznih izdelkov, pri čemer so še posebej na udaru proizvajalci prestižnih ur. Vodilne luksuzne znamke kot so LVMH, Hermes in Cartier so poročale, da je prodaja ur v prejšnjem četrtletju upadla za več kot 4 %. Slabo povpraševanje pa je več švicarskih proizvajalcev prisililo k iskanju državne pomoči. Izvršni direktor švicarskega koncerna Sowind Patrick Pruniaux je poudaril, da je letošnje leto za urarje pravi izziv, saj se industrija sooča z manjšim kriznim obdobjem.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfeljni strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.